

สหรัฐ สุขพานิช 2550: การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานระหว่างแบบมีสัญญาผูกพันและไม่มีสัญญาผูกพัน ในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ บุญมา, Ph.D. 104 หน้า

การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานระหว่างการทำเกษตรแบบมีสัญญาผูกพันและการเกษตรไม่มีสัญญาผูกพัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการผลิตการตลาดของเกษตรกร รวมทั้งทราบต้นทุน ผลตอบแทนและระดับปริมาณและราคา ณ จุดคุ้มทุนของการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานทั้งแบบมีสัญญาผูกพัน และไม่มีสัญญาผูกพัน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ จำนวนทั้งสิ้น 66 ราย ในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2549/50

ผลการศึกษาพบว่าผู้ปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานแบบไม่มีสัญญาผูกพันจะเริ่มปลูกมันฝรั่งก่อนหน้าเกษตรกรผู้ปลูกแบบมีสัญญาผูกพันประมาณ 1-2 เดือน เพื่อมุ่งหวังให้ผลผลิตที่ออกมาได้รับราคาดีกว่า เมื่อวิเคราะห์หาต้นทุนและผลตอบแทน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกแบบมีสัญญาผูกพันมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 12,835.31 บาทต่อไร่ มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 7,155.40 บาทต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ย 6,304.78 บาทต่อไร่ ราคา ณ จุดคุ้มทุน 5.29 บาทต่อกิโลกรัม ปริมาณผลผลิตที่ ณ จุดคุ้มทุน 1,628.85 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกแบบไม่มีสัญญาผูกพันมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 10,659.61 บาทต่อไร่ มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 8,512.51 บาทต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ย 7,609.33 บาทต่อไร่ ราคา ณ จุดคุ้มทุน 4.69 บาทต่อกิโลกรัม ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน 1,325.82 กิโลกรัมต่อไร่

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิต พบว่า เกษตรกรตัวอย่างแบบมีสัญญาผูกพันมีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่มากกว่าเกษตรกรตัวอย่างแบบไม่มีสัญญาผูกพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าเกษตรกรตัวอย่างแบบไม่มีสัญญาผูกพันมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ และกำไรสุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อไร่ มากกว่าเกษตรกรตัวอย่างแบบมีสัญญาผูกพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05